

Sygn. akt I Ns 1692/13

POSTANOWIENIE

Dnia 09 stycznia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: SSR Wojciech Zatorski

Protokolant: Dominika Ćwieląg

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 09 stycznia 2015 roku w Ś.

sprawy z wniosku: **K. K. (1)**

przy udziale **A. K. (1), N. P., B. P. (1), M. P., P. P. (1)**

o stwierdzenie nabycia spadku po W. K. (1) i A. K. (2), a także o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku

I. **stwierdza**, że spadek po W. K. (1)

zmarłym w dniu 17 kwietnia 2013 roku w Ż.

ostatnio stale zamieszkałym w Ż.

na podstawie ustawy

nabyli: wdowa A. K. (2) (córka W. i W.) oraz syn (W. i K.) A. K. (1) po 1/2 części spadku każde z nich;

II. **stwierdza**, że spadek po A. K. (2)

zmarłej w dniu 05 listopada 2013 roku w Ż.

ostatnio stale zamieszkałej w Ż.

na podstawie ustawy

nabyły: wnuki P. P. (1), M. P. i N. P. (dzieci B. i A.) po 1/3 części spadku każde z nich, wszyscy z dobrodziejstwem inwentarza.

Sygn. I Ns 1692/13 UZASADNIENIE

K. K. (1) wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po W. K. (1) na podstawie testamentu oraz po A. K. (2) na podstawie ustawy (k. 3). Uzasadniając wniosek wskazał, że zmarły pozostawił własnoręczny testament, był 2 razy żonaty, przy czym z pierwszą żoną, która zmarła przed nim, miał dwóch synów, tj. K. i A., natomiast z drugą żoną, tj. A. K. dzieci nie miał, do kręgu spadkobierców ustawowych po w/w zmarłym należą zatem jego druga żona A. K. (2) i synowie K. K. (1) i A. K. (1), natomiast A. K. (2), która zmarła po W. K. pozostawiła po sobie syna B. P. (1) (k. 30.).

Postanowieniem z 05.03.2014r. wezwano do udziału w sprawie małoletnie dzieci syna A. K. – B. K., tj. P., M. i N. P. (k.39).

Uczestnik A. K. (1) pierwotnie zakwestionował wniosek wskazując, że spadkodawca zapisał mu mieszkanie (k. 38), następnie podał, że nie kwestionuje sporządzonego przez spadkodawcę testamentu, jednak w skład spadku wchodzi także (oprócz mieszkania) samochód i 2 garaże (k. 39), a ostatecznie wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po w/w zmarłym na podstawie ustawy przez synów i drugą żonę zmarłego, ewentualnie jej następców prawnych, kwestionując powołanie do całości spadku na podstawie dokumentu tytułowanego testament, który w rzeczywistości stanowi zapis zwykły (k. 44).

W następstwie wnioskodawca złożył wniosek o przyjęcie jego oświadczenia o odrzuceniu spadku po wł. K. oraz oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w wymaganym terminie, a także wydanie postanowienia zatwierdzającego to oświadczenie (k.58).

Prawomocnym postanowieniem z 21.05.2014r. zatwierdzono oświadczenie K. K. (1) o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po W. K. (1) –k.77.

Sąd ustalił:

W. K. (1) zmarł dnia 17.04.2013r.

Dowód:

- akt zgonu – k.8

Zmarły w dacie śmierci był żonaty z A. K., która była jego drugą żoną, z którą nie miał dzieci. Miał on natomiast 2 synów z pierwszego małżeństwa, tj. K. K. (1) i A. K. (1).

Dowód:

- akt małżeństwa - k. 9,

- akty urodzenia – k. 7 i 11,

- zapewnienia spadkowe K. K. (1) i A. K. (1) – k. 39 i 38o.

A. K. (2) zmarła 05.11.2013r. Nie pozostawiła testamentu. W chwili śmierci była wdową (po W. K. (1)). Pozostawiła jedno dziecko, tj. B. P. (1).

Dowód:

- akt zgonu – k. 10,

- akt urodzenia – k. 21,

- zapewnienie spadkowe B. P. – k. 51.

W. K. sporządził własnoręczny testament, w którym zapisał synowi A. mieszkanie w Ż. oraz ustanowił na rzecz drugiej żony prawo dożywotniego zamieszkiwania w tym mieszkaniu.

W skład spadku po W. K. wchodzi mieszkanie o wartości ok. 120.000 zł, samochód osobowy S. o wartości ok. 4.000 zł oraz 2 nieruchomości zabudowane garażami o wartościach ok. 18.000 zł i 25.000 zł.

Dowód:

- protokół otwarcia i ogłoszenia testamentu – k. 37,

- „testament” – k. 12 (k. 4),

- zapewnienie spadkowe A. K. – k. 39.

K. K. (1) dnia 21.05.2014r. odrzucił spadek po W. K. (1).

Ma on 1 dziecko, tj. syna F. K., który również odrzucił spadek po W. K., co uczynił dnia 08.12.2014r. po uzyskaniu zezwolenia sądu rodzinnego na odrzucenie spadku imieniem małoletniego wyrażonego w postanowieniu tego sądu z dnia 07.10.2014r.

Dowód:

- oświadczenia o odrzuceniu spadku – k.76 i 98

B. P. (1) odrzucił spadek po matce A. K. (2).

Ma on trójkę małoletnich dzieci, tj. P., M. i N. P., które nie składały oświadczeń o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po jego matce, tj. A. K. (2).

Dowód:

- oświadczenie - k. 2 akt I (...),

- akty urodzenia – k. 54-56,

- zapewnienie spadkowe B. P. – k. 51.

Sąd zważył:

Stwierdzenie nabycia spadku po W. K.

Zgodnie z art. 926 § 1 K.c. powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu, natomiast zgodnie z § 2 tego przepisu dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą.

W pierwszym rzędzie należy zatem ustalić, czy sporządzony przez spadkodawcę dokument tytułowany „testament” istotnie stanowi rozrządzenie na wypadek śmierci, skoro ten sposób dziedziczenia wyprzedza dziedziczenie ustawowe.

Stosownie do art. 961 /zd.1/ K.c. jeżeli spadkodawca przeznaczył oznaczonej osobie w testamencie poszczególne przedmioty majątkowe, które wyczerpują prawie cały spadek, osobę tę poczytuje się w razie wątpliwości nie za zapisobiercę, lecz za spadkobiercę powołanego do całego spadku. Jeżeli zatem poszczególne przedmioty majątku spadkowego nie wyczerpują prawie całego spadku, w grę wchodzi nie testament, lecz właśnie zapis. W realiach sprawy wskazania wymaga, że majątek pominięty w „testamencie” jest znaczny, bowiem obejmuje on 2 nieruchomości o łącznej wartości ok. 43.000 zł oraz samochód o wartości 4.000 zł, co daje w sumie ok. 47.000 zł. Porównanie składu a przede wszystkim wartości tego majątku z wartością mieszkania wskazanego w „testamencie”, tj. 120.000 zł prowadzi do wniosku, że ten składnik majątku zmarłego z pewnością nie wyczerpuje prawie całego spadku, co w konsekwencji prowadzi do zanegowania w/w dokumentu jako testamentu. Z tych przyczyn należy przyjąć dziedziczenie ustawowe.

Na podstawie zapewnień spadkowych synów zmarłego i odpisów ich aktów urodzenia oraz odpisu aktu zgonu spadkodawcy i jego drugiej żony, należało przyjąć, że zmarły pozostawił małżonka i 2 dzieci. Zgodnie z art. 931 § 1 /zd.1/ K.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek ; dziedziczą oni w częściach równych. Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych (§ 2). Oznaczałoby to dziedziczenie wnioskodawcy i uczestnika ad. 1 oraz żyjącej jeszcze w dacie śmierci spadkodawcy jego /drugiej/ żony, dodać jednak trzeba, że wnioskodawca odrzucił spadek po swoim ojcu, a następnie uczynił to jego jedyny syn, co oznacza, że obaj w/w zostali wyłączeni od dziedziczenia, jak gdyby nie dożyli otwarcia spadku (art.

1020 K.c.). W konsekwencji należało stwierdzić nabycie spadku po w/w zmarłym na podstawie ustawy przez wdowę po nim – A. K., a także syna A. K., w częściach równych.

Nie budzi przy tym wątpliwości złożenie stosownego oświadczenia przez wnioskodawcę dopiero w maju 2014r. (k.75-76), skoro o tytule swego powołania (art. 1015 § 1 K.c.) dowiedział się dopiero w toku niniejszego postępowania, w podczas rozprawy w marcu 2014r. (k.39), a prawomocnym postanowieniem z 21.05.2014r. zatwierdzono oświadczenie K. K. (1) o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po W. K. (1) (k.77). Również oświadczenie małoletniego F. K. złożone zostało z zachowaniem wymaganego 6-miesięcznego terminu, bowiem o tytule swego powołania do spadku małoletni dowiedział się dopiero z chwilą prawomocności postanowienia z 21.05.2014r. a zatem 12.06.2014r.

Stwierdzenie nabycia spadku po A. K.

Z zapewnienia spadkowego B. P. wynika, że zmarła nie pozostawiła testamentu, co oznacza dziedziczenie ustawowe po tej zmarłej. Zgodnie z art. 931 § 1 /zd.1/ K.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek ; dziedziczą oni w częściach równych. Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych (§ 2). Ponieważ A. K. zmarła jako wdowa, dziedziczyłyby po niej tylko syn B. P., który jednak spadek odrzucił. Wobec powyższego, z mocy art. 1020 K.c. i art. 931 § 2 K.c. spadkobiercami A. K. są w częściach równych jej wnuki, a dzieci B. P., tj. małoletni P. P. (1), M. P. i N. P., które nie złożyły stosownych oświadczeń, a zatem nabyły spadek po w/w zmarłej z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1015 § 2 K.c.).